NORAKSTS
Lietas Nr. C12178114
Lietas arhīva Nr. C-0410-15/2

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Daugavpils tiesa:
tiesnese R. Paipale
2015. gada 10. martā izskatīja rakstveida procesā 18. novembra ielā 37, Daugavpilī, civillietu Nordea Bank AB Latvijas filiāles maza apmēra prasībā pret /pers. C/ par naudas piedziņu.

Aprakstošā daļa

2014. gada 28. jūlijā Nordea Bank AB Latvijas filiāles pilnvarotā persona – sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Paus Konsults" - vērsās tiesā ar maza apmēra prasību par parāda piedziņu no /pers. C/. Prasītājs prasībā norādīja, ka 2010.gada 10. maijā starp Nordea Bank Finland Plc, kuras vārdā Latvijas Republikā darbojās Nordea Bank Finland PlcLatvijas filiāle, un atbildētāju /pers. C/ tika noslēgts overdrafta līgums privātpersonām ar overdrafta limitu LVL 370 (EUR 526,46). Parakstot līgumu par overdraftu, atbildētājs apliecināja, ka ir iepazinies ar Vispārīgajiem noteikumiem par overdraftu privātpersonām, piekrīt tiem un apņemas tos ievērot. Banka nodrošināja atbildētāju ar aizdevumu ar noteiktu bankas apstiprinātu limitu, bet atbildētājs apņēmās nodrošināt pietiekama atlikuma pieejamību kontā, lai nerastos limita pārsniegšana un lai samaksātu aprēķinātos procentus par izmantoto aizdevuma limitu saskaņā ar noteikto procentu likmi. Atbildētājs savas saistības neizpildīja un viņam izveidojās parāds LVL 693,04 jeb EUR 986,10. Atbildētāja pamatparāds ir LVL 312,93 jeb EUR 445,26. Par overdrafta izmantošanu saskaņā ar vispārīgo noteikumu 3.1. un 3.3.punktiem atbildētājs apņēmās maksāt procentus, kas tika aprēķināti no izmantotās overdrafta summas atbilstoši procentu likmei, kas tika noteikta overdrafta pakalpojumu cenrādī. Saskaņā ar overdrafta pakalpojumu cenrādi maksimālā procentu likme sastādīja 25% gadā, tādēļ par laika periodu no 2010. gada 10. maija līdz 2014. gada 5. februārim atbildētājam aprēķināti procenti LVL 223,46 jeb EUR 317,95. Saskaņā ar vispārīgo noteikumu par overdraftu privātpersonām 3.8.punktu banka ir tiesīga aprēķināto procentu vai līgumsoda summu debetēt no konta, bet atbilstoši noteikumu 3.7.punktam atbildētājam par overdrafta limita pārsniegšanu jāmaksā limita pārsniegšanas līgumsods. Par limita pārsniegšanu par laika periodu no 2010. gada 10. maija līdz 2014. gada 5. februārim tika aprēķināts līgumsods LVL 156,65 jeb EUR 222,89. Līgumsoda par limita pārsniegšanu likme ir piemērota 0,2% dienā jeb 72% gadā no limita pārsnieguma summas. 2014. gada 5. februārī atbildētājs bija brīdināts par saistību izpildi un atkāpšanos no noslēgtā līguma, taču parādu noteiktajā termiņā nesamaksāja. Saskaņā ar līgumu par kredītiestādes pāreju, kas tika noslēgts starp Nordea Bank Finland Plc un Nordea Bank AB, kuras vārdā Latvijas Republikā darbojās Nordea Bank AB Latvijas filiāle, Nordea Bank Finland Plc piekrita nodot Nordea Bank AB savu komercdarbību Latvijā ar visām tiesībām un saistībām. Prasītājs pamatoja prasību ar Civillikuma 1587., 1589.,1590., 1652., 1716., 1717., 1719., 1720., 1753., 1756., 1757., 1759., 1761., 1765., 1811., 1828., 1832., 1835., 1934., 1943.pantiem un lūdza piedzīt no /pers. C/ par labu prasītājam pamatparādu EUR 445,26, nolīgtos procentus EUR 317,95 un līgumsodu EUR 222,89, kā arī tiesas izdevumus EUR 152,62.

Izpildot Civilprocesa likuma $250.^{2\,1}$ un $250.^{22}$panta prasības, atbildētājam /pers. C/ pēc deklarētās dzīvesvietas adreses tika nosūtīts prasības pieteikuma noraksts ar pievienotajiem dokumentiem un paskaidrojuma veidlapa, nosakot rakstveida paskaidrojumu iesniegšanas termiņu, kā arī atbildētājs tika informēts par paskaidrojumu neiesniegšanas sekām un tiesībām lūgt iztiesāšanu tiesas sēdē. Vienlaikus, pusēm tika izskaidrotas viņu procesuālās tiesības.

Atbildētājs paskaidrojumus tiesā sakarā ar maza apmēra prasību neiesniedza.

Vienlaikus, tiesa nesaskata par nepieciešamu iesniegto maza apmēra prasību iztiesāt tiesas sēdē.

Motīvu daļa

Tiesa, iepazinusies ar maza apmēra prasībā izklāstītajiem apstākļiem, pārbaudījusi un novērtējusi iesniegtos pierādījumus, uzskata, ka prasība apmierināma daļēji.

No 2014. gada 26. marta paziņojuma par saistību un tiesību nodošanu izriet, ka Nordea Bank Finland Plc un Nordea Bank AB, kuras vārdā Latvijas Republikā darbojās Nordea Bank AB Latvijas filiāle, apliecināja, ka saskaņā ar 2014. gada 14.februārī starp Nordea Bank Finland Plc un Nordea Bank AB, kuras vārdā Latvijas Republikā darbojās Nordea Bank AB Latvijas filiāle, noslēgto līgumu par kredītiestādes uzņēmuma pāreju, 2014. gada 1. aprīlī Nordea Bank AB Latvijas filiālei tiks nodotas Nordea Bank Finland Plc Latvijas filiāles saistības, kas izriet no jebkurām tiesiskajām attiecībām.

Saskaņā Civillikuma 1587.pantu tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.

A r 2010. gada 10. maija pieteikumu overdraftam privātpersonai pierādīts, ka Nordea Bank Finland Plc Latvijas filiāle apstiprināja /pers. C/ piešķirto overdrafta limitu EUR 526,46 (LVL 370) apmērā. Parakstot līgumu, /pers. C/ apliecināja, ka ir iepazinies ar šī līguma noteikumiem un vispārīgajiem noteikumiem par overdraftu privātpersonām, kas apstiprināti 2003. gada 22. janvārī, ar visiem to pielikumiem, grozījumiem un papildinājumiem, piekrīt tiem un apņemas tos ievērot.

Ar /pers. C/ konta izrakstiem par laika periodu no 2006. gada 10. maija līdz 2011. gada 30. aprīlim pierādīts, ka atbildētājs

izmantoja prasītāja piešķirto overdraftu, bet nenodrošināja pietiekamu atlikumu, kurš bija nepieciešams overdrafta limita atlikuma dzēšanai norēķinu kontā.

Saskaņā ar vispārīgo noteikumu par overdraftu 3.8. punktu banka debetē norēķinu kontu par aprēķināto procentu summu, limita pārsniegšanas līgumsodu un citām summām, kuras klientam ir jāmaksā bankai attiecīgā termiņā.

Līdz ar to tiesa konstatē, ka atbildētājs neizpildīja uzņemtās līgumsaistības un līguma par overdraftu un vispārīgo noteikumu par overdraftu nosacījumus.

Saskaņā ar Civillikuma 1589.pantu, vienpusēja atkāpšanās no līguma pielaižama tikai tad, ja tā pamatota ar paša līguma raksturu, vai kad to zināmos apstākļos atļauj likums, vai arī kad tāda tiesība bijusi noteikti pielīgta.

Vispārīgo noteikumu par overdraftu privātpersonām 7.3.punkts paredz, ka bankai ir tiesības jebkurā laikā, nepaziņojot izbeigšanas iemeslus, izbeigt līgumu, par to rakstveida informējot klientu, bet 7.5.punkts nosaka, ja līgums tiek izbeigts, klientam jāatmaksā bankai izmantotais overdrafts.

Ar 2014. gada 5. februāra brīdinājumu un sarakstu ar VAS Latvijas Pasta Vēstuļu šķirošanas cehā nodotām Nordea Bank ierakstītām vēstulēm ar Latvijas Pasts apliecinājumu pierādīts, ka /pers. C/ bija brīdināts par pieļauto overdrafta limita pārsniegšanu, viņam tika piedāvāts samaksāt parādu līdz 2014. gada 19. februārim, kā arī izskaidrotas parāda nesamaksāšanas sekas – bankas atkāpšanās no līguma ar 2014. gada 20. februāri.

Atbildētājs neapstrīdēja prasītāja prasījuma pamatotību un neiesniedza tiesai pierādījumus, ka viņš savas saistības pret prasītāju pildīja pienācīgi un izpildīja pilnā apmērā.

Civillikuma 1753.pants nosaka, ka ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu (844.p.) lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu, bet šā likuma 1756.pants paredz, ka pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu. Savukārt, šā likuma 1765.panta pirmā daļa nosaka, ka procentu apmērs cieši jānosaka aktā vai darījumā. Ja tas nav darīts, kā arī gadījumā, ja likums nosaka aprēķināt likumiskos procentus, tas ir, seši procenti no simts gadā.

Vispārīgo noteikumu par overdraftu privātpersonām 3.1.punkts paredz, ka atbildētājam jāmaksā procenti par izmantoto overdraftu saskaņā ar procentu likmi, bet atbilstoši procentu likmes definīcijai procentu likme ir procentu likme, ko banka vienpusēji nosaka kredītiem (overdraftiem) un kas ir norādīta pakalpojumu cenrādī.

Savukārt, overdtafta pakalpojumu cenrāžu izraksts apliecina, ka no 2010. gada overdrafta procentu likme tika noteikta 25% gadā.

Tiesa, pārbaudot prasītāja iesniegto procentu aprēķinu, uzskata, ka tas nav pretrunā ar līgumu un likumu: līgumiskie procenti EUR 317,95 apmērā tika aprēķināti par līguma darbības laiku – no 2010. gada 10. maija līdz 2014. gada 5. februārim.

Civillikuma 1716.pants paredz, ka līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību tajā gadījumā, ja viņa šo saistību neizpildītu vai neizpildītu pienācīgi, bet šā likuma 1720.pants nosaka, ka kreditors var prasīt kā līgumsodu, tā arī līguma izpildi. Savukārt šā likuma 1722.pants paredz, ka līgumsoda samaksa neatsvabina šā soda cietēju ne no procentiem vai augļiem, kas no viņa pienākas, ne no zaudējumu atlīdzības, ciktāl tie pārsniedz līgumsoda apmēru, ja vien nav tieši norunāts pretējais.

Saskaņā ar Vispārīgo noteikumu par overdraftu privātpersonām 3.7.punktu, ja klients savlaicīgi neveic overdrafta atmaksu vai ar overdraftu saistītos maksājumus, kā rezultātā radusies overdrafta limita pārsniegšana, klientam jāmaksā limita pārsniegšanas līgumsods no summas, kas pārsniedz overdrafta limitu. Savukārt, atbilstoši noteikumu definīcijai, limita pārsniegšanas līgumsods ir nokavējuma līgumsods par savlaicīgu maksājumu neveikšanu, kā rezultāta radusies overdrafta limita pārsniegšana, un kura apmērs norādīts pakalpojumu cenrādī.

Atbilstoši overdrafta pakalpojumu cenrāžu izrakstam, no 2010. gada limita pārsniegšanas līgumsods ir noteikts 72% gadā.

Atbilstoši Civillikuma noteikumiem līgumsodam ir sodīšanas un zaudējumu atlīdzināšanas funkcija, bet piemērojamajam līgumsodam ir jābūt samērīgam sodam.

No maza apmēra prasības neizriet, ka prasītājs saista līgumsodu ar kādiem prasītājam nodarītajiem zaudējumiem sakarā ar līguma nepildīšanu, jo neprasa zaudējumu atlīdzināšanu, tādēļ jāsecina, ka līgumsods šajā gadījumā tiek prasīts sodošās funkcijas realizēšanai.

Savukārt, Eiropas Padomes Ministru komitejas 1978.gada 20.janvāra rezolūcija „Par soda klauzulu civiltiesībās" rekomendē ievērot pielikumā norādītos principus: soda klauzula ir jebkurš līguma punkts, kas paredz par pamatsaistības neizpildi pienākumu apsolītājam (parādniekam) maksāt naudas sodu kā soda naudu un kompensāciju. Noteikto summu tiesa var samazināt, ja tā ir acīm redzami pārāk liela.

Ņemot vērā, ka līgumiskajās attiecībās līgumsoda saņemšana nav līguma galvenais mērķis, bet alternatīva līguma pienācīgai izpildei, tam jābūt tādam, kas veicina līguma izpildi nevis padara par neizpildāmu galveno saistību, un ieguvums no līgumsoda nedrīkst kļūt par kreditora ienākuma avotu sakarā ar cita subjekta kļūdām, neizdarībām, vai pat apzinātu pārkāpumu.

Tiesai nav iesniegti pierādījumi, ka parāda savlaicīga neatdošana radīja prasītājam īpaši nelabvēlīgas sekas vai zaudējumus, kas būtu par pamatu prasībā norādītā līgumsoda piedziņai.

Līdz ar to tiesa uzskata, ka ir iegūti pierādījumi, ka atbildētājs pieļāva maksājumu kavējumu, taču, ņemot vērā samērīguma principu, līgumsoda apmērs ir jāsamazina, un šajā gadījumā par samērīgu un taisnīgu līgumsodu tiesa uzskata līgumsodu EUR 50 apmērā, kuru nepieciešams piedzīt no atbildētāja par labu prasītājam.

Šādu iemeslu dēļ no /pers. C/ par labu prasītājam Nordea Bank AB Latvijas filiālei nepieciešams piedzīt parādu: pamatparādu EUR 445,26, līgumiskos procentus, kas aprēķināti par laika periodu no 2010. gada 10. maija līdz 2014. gada 5. februārim, EUR 317,95 un līgumsodu EUR 50, bet pārējā daļā - par līgumsoda piedziņu – prasību nepieciešams noraidīt.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu no atbildētāja par labu prasītājam jāpiedzen tiesas izdevumi proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram: lietā samaksātā valsts nodeva EUR 121,98, un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi - izdevumi par tiesas dokumentu piegādi EUR 3,88.

Vienlaikus, saskaņā ar Civilprocesa likuma 39., 40.pantu no /pers. C/ par labu valstij nepieciešams piedzīt ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 3,32, kas ir starpība starp prasītāja samaksātajiem un faktiskajiem tiesas izdevumiem.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma $204.^{1}$pantu atbildētājam nepieciešams noteikt termiņu labprātīgai sprieduma izpildei.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz *Euro* ieviešanas likuma, Civilprocesa likuma 8., 37., 45., 93., 97., 189. – 195., 40. – 42., $204.^{1}$, $250.^{18}$, $250.^{25}$., $250.^{27}$pantiem, tiesa

n o s p r i e d a:

maza apmēra prasību apmierināt daļēji.

Piedzīt no /pers. C/, personas kods /personas kods/, par labu Nordea Bank AB Latvijas filiālei, reģistrācijas Nr. 40103749473, juridiskā adrese: K. Valdemāra iela 62, Rīga, pamatparādu EUR 445,26 (četri simti četrdesmit pieci *euro*, 26 centi), līgumiskos procentus, kas aprēķināti par laika periodu no 2010. gada 10. maija līdz 2014. gada 5. februārim, EUR 317,95 (trīs simti septiņpadsmit *euro*, 95 centi), līgumsodu EUR 50 (piecdesmit *euro*) un tiesas izdevumus EUR 125,86 (viens simts divdesmit pieci *euro*, 86 centi), kopā EUR 939,07 (deviņi simti trīsdesmit deviņi *euro*, 07 centi) , bet pārējā daļā prasību noraidīt.

Izskaidrot /pers.C/, ka parāda samaksa veicama uz SIA Paus Konsults kontu Nr. LV89NDEA0000080526216, Nordea bank Finland PLC Latvijas filiālē, S.W.I.F.T. kods NDEALV2X.

Piedzīt no /pers. C/, personas kods /personas kods/, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 3,32 (trīs *euro*, 32 centi).

Noteikt /pers.C/ termiņu labprātīgai sprieduma izpildei – 7 dienas no sprieduma stāšanās likumīgā spēkā dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā 20 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas – 2015. gada 10. marta - Latgales apgabaltiesā, iesniedzot sūdzību Daugavpils tiesā.

Tiesnese (paraksts) R. Paipale

NORAKSTS PAREIZS
Daugavpils tiesas tiesnese R. Paipale
Daugavpilī 10.03.2015.